

Eenheid

Overzicht maten- en flierenlandschap (indicatief)

Kenmerken

Laaggelegen kleinschalig landschap dat zich langs de beken, in de natuurlijke laagten heeft ontwikkeld. Langs de ontwateringsloten haaks op de beek werd vaak hakhout aangeplant. Dit diende tevens als perceelsafschieding – daar, waar de ontwateringssloot niet altijd watervoerend – was in geval van beweiding. Rond de beek ontstond een lineair landschap, met daaromheen in de natte laagtes een matenlandschap. Kleinschalig landschap langs beken en in laagten met veel variatie in ruimtelijke opbouw: de open ruimte van de watergang, de coulissen van hakhoutstruweel, de open kamers van de hooien weilanden, met hier en daar een broekbos op de nattere plekken. Vloeiervelden maakten onderdeel uit van het bemestings-systeem. Het Maten- en Flierenlandschap is veelal de contramal van het essenlandschap en het oude hoevenlandschap en was daar functioneel aan verbonden.

Ondergrond: dekzandlaagtes
Ontstaan: vanaf ± 400
Structuur: onregelmatige blokverkeveling, soms in strokenverkeveling
Nederzetting: vrijwel geen, het landschap is verbonden met het essen of oude hoevenlandschap
Schaal erven: nvt
Beplantingen: bomensingels op de perceelscheidingen

Beeld: matenlandschap bij Reutum

Schema onder: maten- en flierenlandschap met kamertjes van houtwallen langs de beek

Ontwikkelingen

- De structurerende werking van de beekdalen en oeverlanden als landschap met coulissen staat onder druk door schaalvergroting in de landbouw, maar ook door natuurontwikkeling.
- Natte karakter verdwijnt door drooglegging in verband met landbouwkundig gebruik.
- Bijzondere natuurlijke kwaliteiten die de landbouw vroeger met zich mee bracht (bloemrijke graslanden) komen daardoor onder druk te staan.
- Door de waterpeilverlaging wordt dit type landschap ook geschikt voor allerlei niet karakteristieke vormen van grondgebruik.

Ambitie

De ambitie is dit landschapstype weer herkenbaar te maken, en de samenhang met de esdorpen en erven weer betekenis te geven. De nog gave delen verdienen een intensief op cultuurhistorische waarden gerichte inrichting en beheer. Voor de andere delen is het aanzetten van de randen, het beleefbaar maken van het waterrijke karakter, de continuïteit van het landschap het uitgangspunt. Nieuwe dragers als biomassateelt, (es)dorpsontwikkeling in de nabijheid, water(voorraad)berging, particulier natuurbeheer zijn voor dit landschap aan de orde.

Voorbeeld: Rehabilitatie van een uitgekend, eeuwenoud bevoeiingssysteem van het matenlandschap op landgoed Het Lankheet, door het langzaam stromende water worden de velden van voedingsstoffen voorzien en wordt tegelijkertijd het water langer vastgehouden

Sturing

- Norm**
- In het Maten- en Flierenlandschap is het waterpeil niet lager dan voor graslandgebruik noodzakelijk is.
 - de Maten, Flieren en beken krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van het onbebouwde karakter, de continuïteit van de beekloop, voldoende ruimte voor water en het lineaire landschap met open 'kamers' en coulissen.
- Richting**
- Als ontwikkelingen plaats vinden in of nabij het Maten en Flierenlandschap, dan dragen deze bij aan versterking van het historische lineaire landschap met open 'kamers' en coulissen, aan accentuering van de overgang naar hogere gronden, de toegankelijkheid, de beleefbaarheid en het vasthouden van water.
 - Inrichting van nog gave delen richt zich op het behouden van de cultuurhistorische waarden.
- Inspiratie**
- Openheid behouden door gebruik als hooi- en weiland, in combinatie met natuur-, landschaps- en cultuurhistorisch beheer.

